

Stockholms
universitet

Verksamhetsberättelse 2008

Tolk- och översättarinstitutet

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008

SAMMANFATTNING	2
ANSLAGSREDOVISNING	3
TÖI:S UPPGIFT OCH ANSVARSOMRÅDEN 2008.....	3
Ansvar utöver förordningens uppgifter	4
Styrdokument.....	4
ORGANISATION	4
Beslutande organ.....	5
Beredande organ	5
TOLK- OCH ÖVERSÄTTARUTBILDNING INOM HÖGSKOLAN	5
Tolkutbildning.....	6
Översättarutbildning.....	6
Fortbildning för tolkar och översättare.....	6
KONTAKTTOLKUTBILDNING INOM FOLKBILDNINGEN, ANSLAG 17:14.3	7
Antal utbildningsanordnare och utbildningar	7
Grundkurser för mindre frekventa tolkspråk	7
Söktryck	7
Fördjupningskurser och tolkning för barn.....	7
Preparandkurser inför auktorisationsprovet samt rättstolkningskurser inför provet för speciell kompetens som rättstolk	8
Språkhandledar- och bedömarkurser	8
Tillsyn	8
Rekrytering.....	8
Anslag	8
UTBILDNING AV TOLKAR FÖR DÖVA, DÖVBLINDA OCH HÖRSELSKADADE, ANSLAG 17 14:2	9
Utbildning.....	9
Uppföljning och utvecklingsinsatser	10
Rekryteringsinsatser	10
Kommentarer till bokslutet.....	10
PEDAGOGISKT OCH METODOLOGISKT UTVECKLINGSARBETE, LEXIKALISKT OCH TERMINOLOGISKT ARBETE	10
FRÄMJANDE AV FORSKNING OCH UTVECKLINGSARBETE	11
Aktiviteter med anknytning till forskarutbildning	12
Förteckning över konferensdeltagande, publikationer etc.....	12
INFORMATION OCH KOMPETENSUTVECKLING	12
NATIONELLT, NORDISKT OCH INTERNATIONELLT ARBETE	12
KANSLI OCH FÖRVALTNING	14
Förvaltning av universitetets enhet för utbildningstolkning.....	14

BILAGOR

1. Kort fakta om utbildningarna
2. Redogörelse för lärares akademiska verksamhet
3. Sändlista

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008

SAMMANFATTNING

Sedan TÖI:s tillkomst 1986 har uppgifterna och ansvaret ökat avsevärt. Efter Sveriges inträde i EU kom konferenstolk- och översättarutbildningarna allt mer i fokus. En genomgripande förändring kom 1991 då TÖI fick ansvaret för statsbidrag till tolkutbildning inom folkbildningen. Merparten av institutets medel hänför sig idag till utbildning vid folkhögskolor och studieförbund av kontakttolkar och utbildning vid folkhögskola av tolkar för döva, dövblinda och hörsel-skadade.

Arbetet med anpassningen av högskoleutbildningen till den s.k. Bolognaöverenskommelsen fortsatte under året. I samband med detta utarbetade TÖI ett nytt utbildningssystem. TÖI har under året stärkt sin forskningskompetens men alltså saknas anslag för att bedriva forskning eller forskarutbildning.

År 2008 präglades inledningsvis alltså av osäkerhet om TÖI:s framtid. Utredningen Tre skolmyndigheter hade i sitt betänkande (SOU 2007:79) föreslagit att TÖI avvecklas som särskild inrättning vid Stockholms universitet fr om 1 juli 2008. Regeringen meddelade emellertid 2008-04-08 att man inte avsåg initiera någon utredning eller på annat sätt fortsätta beredningen av TÖI:s framtida organisation.

Kontakttolkutbildningen inom folkbildningen präglades av fortsatt utvecklingsarbete även under 2008. Erfarenheterna från den sammanhållna grundutbildningen på folkhögskola och studieförbund är alltså positiva. Kvaliteten i utbildningarna har höjts ytterligare. Ett stort arbete har även 2008 lagts på olika rekryterings- och samverkansåtgärder.

Den nya skrivtolkutbildningen i Stockholm lockade mer än 150 sökande till 12 platser, det högsta antalet sökande någonsin till en enskild tolkutbildning inom denna sektor. Ett stort arbete lades också ner på att genom ett specifikt antagningsförfarande kunna ta in de mest lämpade. Teckenspråks- och dövblindtolkutbildningarna fortgick med i stort sett samma volym som året innan. Arbetet med en högskoleanknytning av folkhögskolans teckenspråks- och dövblindtolkutbildning fortsatte och en kursplan för detta fastställdes under året. Rekryteringsunderlaget inför höstterminen var i stort sett oförändrat. En fortsatt hög insats för olika rekryteringsåtgärder har därför gjorts. Samtliga planerade utbildningsplatser kunde dock inte fyllas och ett antal korta kurser ställdes in på grund av för få deltagare. Detta sammantaget innebär att anslaget inte kunde tas i anspråk fullt ut 2008.

ANSLAGSREDOVISNING

Verksamheten finansierades genom ramanslaget till TÖI (16.25.27 ap 5) som fördelats till TÖI via den humanistiska fakulteten efter avdrag för universitetets gemensamma förvaltningskostnader. Från fakulteten tilldelades TÖI 317 (117+200) tkr till lärares och professors forskning. Därtill förvaltade TÖI medlen till tolkutbildning inom folkbildningen mm (anslag 17 25:2.2, 17 25:2.3 och 17 25:3).

Anslag år 2008 (tkr)	Anslag	Förbrukade medel
16 25:27 Tolk- och översättarinstitutet (ram)	11 428	11 428
Kostnader till universitetet för gemensam förvaltning	-1 646	
Medel från humanistiska fakulteten för lärares forskning	117	117
Medel från humanistiska fakulteten för professors forskning	200	200
17 25:2.2 Teckenspråkstolkutbildning m.m.	36 845	31 574
17 25:3 Kontakttolkutbildning	15 676	15 676
17 25:2.3 Bidrag till Stockholms universitet för förvaltning av TÖI	534	534

TÖI:S UPPGIFT OCH ANSVARSOMRÅDEN 2008

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) bildades 1986 och har ett nationellt övergripande ansvar för tolk- och översättarutbildning. Sverige är därmed unikt i världen med ett särskilt tolk- och översättarinstitut, som inom sina ramar rymmer alla former av tolk- och översättarutbildning, med undantag för den militära tolkutbildningen, och därtill har nationellt övergripande uppgifter inom området.

Verksamheten utgår från de uppgifter som definieras i TÖI:s förordning:

- anordna tolkutbildning och översättarutbildning
- fördela statsbidrag till kontakttolkutbildning mellan studieförbund och folkhögskolor, utöva tillsyn över sådan verksamhet samt följa upp och utvärdera utbildningen
- fördela statsbidrag till teckenspråkstolk- och teckenspråklärover utbildning mellan folkhögskolor, utöva tillsyn över sådan verksamhet samt följa upp och utvärdera utbildningen
- svara för pedagogiskt och metodiskt utvecklingsarbete, initiera och samordna lexikaliskt arbete i för utbildningarna aktuella språk samt vara engagerat i terminologiskt arbete med invandrarspråk
- främja forskning och utvecklingsarbete
- verka för information och kompetensutveckling
- fungera som kontaktorgan i nordiskt samarbete.

Styrelsen för TÖI skall i sitt arbete beakta samhällets och yrkeslivets krav och forskningens utveckling.

De övergripande målen för TÖI är nära kopplade till språkpolitiska mål, till handikappolitiska mål och till integrationspolitikens huvudmål, d.v.s. alla människors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kulturell eller etnisk bakgrund. TÖI har ansvar för statsbidrag till utbildningsformer där även andra myndigheter och organisationer verkar. Institutet ansvarar även för viss lärar- och handledarutbildning inom området. Ansvar för utbildning av kontakttolkar och tolkar inom handikappområdet liksom att utbilda konferenstolkar för Europasamarbetet, innebär dessutom ett betydande arbetsfält med skiftande kontaktytor när det gäller invandrar- och handikappfrågor liksom frågor som rör det ökande europeiska samarbetet. TÖI:s uppgifter innebär därmed en bred bevakning av tolk- och översättningsområdet i sin helhet.

TÖI planerar, administrerar och följer verksamheterna samt bedriver tillsyns-, informations- och utvecklingsarbete. Utvecklingsarbetet är inriktat på att hitta lösningar och förbättra tillgången på och kompetensen hos tolkar och översättare.

Vid institutets kansli finns samlad kunskap om tolkning och översättning, forskning, pedagogiskt arbete och utbildningsplanering inom olika utbildningsformer och därmed sammanhängande ekonomiska och administrativa frågor.

Ansvar utöver förordningens uppgifter

Utöver sitt i förordningen föreskrivna ansvar har TÖI genom sin föreståndare sedan år 2000 att leda enheten för utbildningstolkning vid Stockholms universitet.

Styrdokument

Förordning för tolk- och översättarinstitutet (SFS 1993:920)

Förordning om statsbidrag till kontakttolkutbildning (SFS 1991:976)

Regeringens proposition 2007/08:1 Folkbildning

” 2007/08:1 Universitets- och högskoleutbildning

Regleringsbrev: Anslag 16 25:27 ap 5, Tolk- och översättarinstitutet (ram),

Regleringsbrev: Anslag 17 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen,
Anslagsposterna 2 och 3

Regleringsbrev: Anslag 17 25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning

Regeringsbeslut 2005-06-02 (U2005/1577/SV)

Beslut av styrelsen för Stockholms universitet om fakultetsanslutning av TÖI:s högskoleutbildningar

Beslut av styrelsen för Stockholms universitet att universitetets utbildningstolkenhet fr.o.m. år 2000 skall ingå i TÖI:s organisation

Stockholms universitets budgetbeslut avseende grundutbildning och forskning inom den humanistiska fakulteten.

ORGANISATION

TÖI vid Stockholms universitet är en sådan inrättning för särskilda uppgifter som avses i 3 kap. 8 § högskoleförordningen (Förordning 1998:1003). Institutet leds av en styrelse som utses av regeringen. Under styrelsen leds arbetet av en föreståndare.

Styrelsen för Stockholms universitet beslöt 1999-05-27 att "TÖI:s högskoleanknutna verksamhet inordnas i den språkvetenskapliga sektionen fr.o.m. 1999-07-01 under förutsättning att en kommande förordning inte hindrar en sådan organisation."

Beslutande organ

TÖI:s styrelse är det övergripande beslutsorganet och består av nio ledamöter inklusive ordföranden professor Östen Dahl. Styrelsen har haft sex möten under året.

Beredande organ

Beredning av principiella frågor sker med berörda utbildare, andra myndigheter och med yrkes- och intresseorganisationer inom området. För planering av tolkutbildningarna inom folkbildningens ram hålls kontinuerligt samrådsmöten med Folkbildningsrådet, utbildningsanordnare, brukarorganisationer, avnämare, berörda myndigheter och tolkarnas yrkesföreningar. Samtliga berörda har dessutom under 2008 i olika konstellationer deltagit i samverkan kring specifika utbildningar, projekt, utvecklingsarbeten etc.

Beslut rörande TÖI:s högskoleutbildningar bereds i en särskild verksamhetsgrupp inom TÖI och efter samråd med berörda institutioner vid Stockholms universitet, andra universitet/högskolor eller andra samverkanspartners.

TÖI:s konferenstolkutbildning bereds i samråd dels med EU:s tolktjänster dels med de konferenstolkutbildare vid universitet i Europa som ingår i konsortiet för European Masters in Conference Interpreting (EMCI).

TOLK- OCH ÖVERSÄTTARUTBILDNING INOM HÖGSKOLAN

Enligt regleringsbrev för 2008 ska i TÖI:s verksamhet ingå att erbjuda tolk- och översättarutbildning för 120 studerande per budgetår och konferenstolkutbildning vartannat år för minst 10 studerande. Av årsredovisningen ska framgå verksamhetens omfattning, inriktning och totala kostnad.

År 2008 var totalt 186 studenter, varav 152 kvinnor, registrerade vid TÖI:s högskoleutbildningar. Antal registrerade i respektive kurs framgår av bilaga 1.

År 2008 gav TÖI 12 olika högskoleutbildningar (kurser och program). Utbildningarna har likasom tidigare omfattat ett stort antal språk. Samtliga utbildningar inleddes med en gemensam introduktionsdag då studenterna fick information om institutet och dess verksamhet. Skriftlig och muntlig utvärdering skedde både av delkurser och hela kurser.

TÖI har sedan starten och t o m år 2006 utarbetat kursplaner för sammanlagt 113 olika utbildningar (exklusive delkurser) för tolkar och översättare; kurser med många olika språkinriktningar, av varierande längd och med varierande krav på särskild behörighet. Översättarutbildningar har sedan 2001 givits med inriktning såväl till som från svenska. I samtliga översättarutbildningar ägnas stor uppmärksamhet åt översättningsprocessen.

Från 2007 är utbildningarna vid TÖI, i likhet med övriga högskoleutbildningar i Sverige, inordnade i det s.k. Bolognasystemet. I och med denna förändring har utbildningarna också utvecklats, och det är idag möjligt att läsa antingen på grundnivå eller på avancerad nivå. Vissa av kurserna tar upp både översättning och tolkning. Studenter som börjar läsa Tolkning och översättning I (med krav på allmän behörighet och ett års högskolestudier i något språkämne), kan därefter fortsätta läsa antingen Tolkning eller Översättning ytterligare två terminer på heltid. Utbildningen kan ingå i en kandidatexamen i tolkning eller översättning, förutsatt att studenten

har totalt 180hp. Intresset för kursen Tolkning och översättning I, som gavs andra gången HT 2008, fortsätter att vara glädjande stort och nästan samtliga studenter valde att fortsätta till nivå II, antingen med översättning eller med tolkning.

På avancerad nivå kan studenterna läsa Översättningsvetenskap och avsluta studierna efter ett år med en magisterexamen eller efter två år med en masterexamen. Här ges också vissa kurser som fristående kurser vilka är öppna för studerande från andra ämnen.

Tolkutbildning

En tolkutbildning i ryska (Tolkning II och Tolkning III) om 60 hp avslutades i slutet av 2008. Den planerade kursen Tolkning, kandidatkurs, kunde inte starta på grund av för få sökande.

Planeringsarbetet inför den nya omgången av konferenstolkutbildningen påbörjades under året. Kursen ska ges från och med höstterminen 2010, och inför detta måste en anpassning ske till det nya utbildningssystemet.

Översättarutbildning

Översättarutbildningarna på grundnivå omfattade olika källspråk och målspråk, utifrån varje students bakgrund. I samband med detta har det skett ett viktigt samarbete med institutioner vid Stockholms universitet för granskning av översättningarna.

Under HT 2008 påbörjades det nya Masterprogrammet i översättningsvetenskap, detta år med engelska som källspråk.

Fortbildning för tolkar och översättare

Under vårterminen 2008 genomfördes en fortbildningskurs, Ekonomi för tolkar och översättare, 15 hp.

Utvecklingsarbete – planering av nya utbildningar

Under 2008 har arbetet med att utveckla de nya utbildningarna inom ramen för Bolognasystemet pågått parallellt med genomförandet av redan planerade utbildningar.

Också under 2008 har TÖI aktivt arbetat med att utveckla en modell för hur delar av de folkhögskoleförlagda utbildningarna till teckenspråks- och dövblindtolk ska kunna ge högskolepoäng.

Kontakter med omgivande samhälle och arbetsmarknad

Under HT 2008 hade studenterna för första gången möjlighet (både översättarstuderande och tolkstuderande) att göra arbetsplatsförlagd praktik inom ramen för sin utbildning och att få 7,5 hp för detta. Kursen var valbar och uppskattades mycket av de studenter som deltog.

TÖI har kontinuerliga kontakter med EU och tolk- och översättartjänsterna där. Representanter från EU (även den svenska representationen i Stockholm) har varit involverade i utbildningen på olika sätt; med att hålla föreläsningar och även som lärare på några delkurser.

Utbildningarna har dessutom besökts av företrädare för olika organ och företag med anknytning till området: Kammarkollegiet, Kommerskollegium, Utrikespolitiska institutet, Tekniska högskolan, Svenska språknämnden, Terminologicentrum, Interverbium, med flera.

Universitetets s.k. tredje uppgift, som innebär kontakter med det omgivande samhället, har haft en framträdande roll i TÖI:s arbete. Flera av institutets lärare kommer utifrån och är verksamma

i yrket (gäller både tolk- och översättarutbildningar), vilket gör att studenterna får en bra blandning av teori (från universitetslärarna) och praktik.

En arbetsmarknadsdag för både tolk- och översättarstudenter genomfördes under hösten. Till denna dag var olika branschorganisationer samt företag inom tolk- och översättarsektorn inbjudna för att informera om sin verksamhet.

KONTAKTTOLKUTBILDNING INOM FOLKBILDNINGEN, ANSLAG 17:14.3

Antal utbildningsanordnare och utbildningar

TÖI har under 2008 gett statsbidrag till sju folkhögskolor och fyra studieförbundsavdelningar för kontakttolkutbildning av olika slag.

Elva grundutbildningar har pågått 2008 under ett år på halvfart eller två år på distans på fyra folkhögskolor och tre studieförbund. Fem grundutbildningar med 135 personer avslutades i december. I juni 2009 avslutas ytterligare tre grundutbildningar.

Totalt 338 personer har deltagit i ett- eller tvåårig grundutbildning inklusive de som avbrutit eller kompletterat delar av grundutbildningen.

60 personer i 18 språk har under 2008 fått utbildningsbevis på godkänt resultat från en grundutbildning. Därmed finns nu, från och med 2006, sammanlagt 202 personer med utbildningsbevis i 22 språk. Utbildningsbeviset från grundutbildningen har fått status och ligger på en nivå som gör att det kan betraktas som det närmaste auktorisation man kan komma.

Antalet språk i de 11 grundutbildningarna har under året varit 29.

7 folkhögskolor och 2 studieförbund har anordnat kontakttolkutbildningar utöver grundutbildningen.

Grundkurser för mindre frekventa tolkspråk

Ett par grundkurser för mindre frekventa tolkspråk har anordnats. Dessutom har enstaka deltagare i mindre frekventa tolkspråk integrerats i den grundutbildning som getts på distans, ofta med speciallösningar vad gäller de språkbundna tolkövningarna. TÖI har under 2008 sökt och beviljats medel från den Europeiska flyktingfonden ERF 3 för medfinansiering under 2009 av utbildningarna för mindre frekventa språk, i syfte att öka tillgången till utbildade tolkar i dessa språk.

Söktryck

Söktrycket till grundutbildningen, med start i januari 2008 respektive hösten 2008, var stort. Nästan 530 personer sökte till cirka 175 platser på sju utbildningar på folkhögskolor och studieförbund. I oktober 2008 gjordes antagning till sex grundutbildningar som började i december 2008 och januari 2009. Antalet sökande var över 400 till 150 platser.

Fördjupningskurser och tolkning för barn

Fördjupningskurser har anordnats i sjukvårdstolkning, svåra tolksituationer, ordspråk och idiomatiska uttryck, prosodi, anteckningsteknik, psykiatri i rätts- och asylprocessen, brottsutredning, förhörsteknik, rättstolkning för utsatta kvinnor och barn, barn- och ungdomspsykiatri i rätts- och asylprocessen. Tolkningsteknik och tolketik vid tolkning för och med barn, integreras i all grundutbildning.

Preparandkurser inför auktorisationsprovet samt rättstolkningskurser inför provet för speciell kompetens som rättstolk

TÖI ska enligt uppdrag U2005/1577/SV genomföra en särskild utbildningssatsning för att öka antalet kvalificerade kontakttolkar för tolkbehoven i samband med instans- och rättsordningen i utlännings- och medborgarskapsärenden. Utbildning har skett för att öka antalet auktoriserade tolkar, tolkar med speciell kompetens i rättstolkning samt rättstolkar i mindre frekventa tolkspråk. Antalet deltagare i specialkurser för auktoriserade tolkar i rättstolkning har varit 266. Antalet deltagare i preparandkurser inför auktorisationsprov har varit 109. Vidare har cirka 45 personer, i mindre frekventa och i många fall icke auktoriseringsbara tolkspråk, utbildats i olika kurser för att de successivt ska kunna nå samma kunskapsnivå som en auktoriserad tolk. Dessa språk var amarinja, armeniska, berbiska, burmesiska, dari, estniska, kantonesiska, keldanska, khmer, kirundi, kurmandji, lettiska, litauiska, nepali, portugisiska, romani, rumänska, swahili, thai, tigrinja, turkmeniska, urdu och vietnamesiska.

Tolkar i de språk, som inte kan auktoriseras på Kammarkollegiet, och som har tillräckliga förkunskaper på grundnivå, har erbjudits kurs i domstolstolkning.

Anslaget för rubricerade ändamål har 2008 utnyttjats fullt ut.

Tolk- och översättarinstitutet har med bistånd från Kammarkollegiet tagit fram uppgifter om hur utbildningen ytterligare bidragit till att öka antalet kvalificerade kontakttolkar. Påpekas bör att auktorisationsprov anordnas i enbart cirka 20 språk varje år. Under den senaste ettårsperioden har 21 auktorisationer och 6 rättstolkkompetenser utfärdats.

Språkhandledar- och bedömarkurser

Sex korta kurser/seminarier för lärare, språkhandledare och bedömare med sammanlagt 40 deltagare har ägt rum.

Kurser/seminarier för språkhandledare och bedömare är oftast specialinriktade mot en professionell grupp tolkar i de språk som förekommer samma år i utbildningen. Deltagarna får under en halv till ett par dagar lära sig hur grundutbildningen är upplagd och hur prov och bedömningar görs samt även lära sig den speciella metodiken och tekniken för tolkutbildning på distans.

Tillsyn

TÖI har under året utövat tillsyn genom att besöka en grundutbildning, en rättstolkningskurs samt förkunskapstestningen på en folkhögskola före utbildningsstarten. Vidare anordnas en gång per år en planerings- och samordningsträff med utbildningsanordnarna samt flera gånger per år med folkhögskolornas och studieförbundens samordnare av grundutbildningen. Så gott som dagliga kontakter per telefon, e-post m.m. mellan utbildningsanordnarna och TÖI är också en förutsättning för en enhetlig utbildning av hög kvalitet. De årliga villkor för statsbidragsgivningen som TÖI utarbetar, och en skriftlig handledning för grundutbildningen är basen för tillsynen.

Rekrytering

Rekrytering av deltagare har under året skett via information om utbildningarna på hemsidor hos TÖI och utbildningsanordnarna, annonser i pressen samt rekryteringsmöten på flera ställen i landet där det finns stora tolkförmedlingar.

Anslag

Verksamheten under 2008 fick en oväntat stor volym på grund av det stora sökandetrycket. Detta medförde att grundutbildning för motsvarande 958 493 kr och fördjupningskurser motsvarande 215 282 kr samt preparandkurser och rättstolkningskurser motsvarande 966 750 kr inte

kunde täckas av anslaget för 2008. Kostnaderna beräknas kunna balanseras 2009 genom ovan nämnda medfinansiering från EU:s flyktingfond och genom återhållsamhet vid antagningen av sökande.

UTBILDNING AV TOLKAR FÖR DÖVA, DÖVBLINDA OCH HÖRSELSKADADE, ANSLAG 17 14:2

Planering av utbildningarna har, i enlighet med regleringsbrevet, skett efter samråd med berörda handikapporganisationer. Deltagare i dessa återkommande samrådsmöten är SDR¹, HRF², FSDB³, VIS⁴, Unga hörselskadade, Dövblind ungdom, Sveriges Dövas ungdomsförbund och DHB⁵, TÖI samråder dessutom med Talför⁶, Tolkledarna⁷, STTF⁸ och SVuF⁹. Folkhögskolornas rektorer/utbildningsledare och TÖI hade flera möten kring gemensamma frågor.

Utbildning

Sammanlagt sju folkhögskolor bedrev utbildningar inom området. 304 årsstudieplatser i olika utbildningar utnyttjades. 46 tolkar slutförde sina utbildningar 2008.

En tvåårig försöksverksamhet med skrivtolkutbildning slutfördes under året och en extern utvärdering av utbildningen avslutades. Sammanfattningsvis kan konstateras att försöksverksamhetens främsta syfte, att öka rekryteringen, inte hade uppnåtts. Detta gjorde att TÖI aktualiserade ett samarbete med Sveriges Television (SVT) som, utöver skrivtolkar, är den enda användaren av den sk Velotypen/Veyboarden, ett snabbskrivande tangentbord som bygger på nedslag av stavelser istället för bokstäver och som används vid SVT för framför allt direkttextning. Detta ledde till beslut om en komprimerad skrivtolkutbildning i Stockholm i samarbete mellan TÖI, SVT och Södertörns folkhögskola. När ansökningstiden gick ut i november hade utbildningen lockat mer än 150 sökande till 12 platser, det största antal sökande någonsin till en enskild tolkutbildning inom denna sektor. Ett stort arbete lades också ner på att genom ett specifikt antagningsförfarande kunna ta in de mest lämpade.

En kurs i TSS¹⁰-tolkning startade hösten 2008. Den har ett flexibelt upplägg där delar av utbildningen sker på distans.

Praktiken är en mycket viktig del av utbildningen. En ny modell för fördelning av praktikplatser har arbetats fram mellan företrädare för landstingens tolkcentraler och folkhögskolorna och sjuövertas 2008. Modellen har väsentligen underlättat praktikplaneringen för samtliga parter. Förutom praktiken på tolkcentraler eller hos privata entreprenörer skedde också, liksom tidigare, ett nära samarbete mellan skolorna och lokala eller regionala dövföreningar m fl, i samband med Dövas dag, Hörseldagen etc i syfte att ge de studerande ökade möjligheter till språkträning och få erfarenheter från olika språkmiljöer.

Trots uttalade behov från tolkkår och arbetsgivare om påbyggnadsutbildningar av olika slag ställs sådana kurser ofta in på grund av för få deltagare. Ett flertal kompletterande och/eller kompetenshöjande korta utbildningar för verksamma lärare och tolkar har dock genomförts

¹ Sveriges Dövas Riksförbund

² Hörselskadades Riksförbund

³ Föreningen Sveriges Dövblinda

⁴ Vuxendöva i Sverige

⁵ Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn

⁶ Tolkcentralernas Arbetsledarförening

⁷ Teckenspråkstolkföretag med arbetsgivaransvar

⁸ Sveriges teckenspråkstolkars förening

⁹ Sveriges vuxendövtolkars förening

¹⁰ TSS = Tecken som Stöd

bland annat i rättstolkning och bildtelefoni. En kurs i översättning svenska-teckenspråk för döva teckenspråklärare, motsvarande 7,5 hp, genomfördes under året. Sammanlagt har dessa kurser haft ett 60-tal deltagare.

Uppföljning och utvecklingsinsatser

Målen för verksamhetsområdet ses över kontinuerligt och så även 2008.

TÖI följer verksamheten genom en kontinuerlig dialog med utbildningsanordnare och andra intressenter samt genom besök på skolorna. Under 2008 besöktes tre folkhögskolor.

Under året slutfördes, som nämnts ovan, en processutvärdering av försöksverksamheten med en tvåårig skrivtolkutbildning.

Utvecklingsinsatser av många olika slag är nödvändiga för att främja verksamheten. Behovet var alltså stort av såväl lokala som samordnande och övergripande utvecklingsinsatser. En del av bidragen till folkhögskolorna hänförde sig därför liksom tidigare till olika projekt, särskilda utbildningsinsatser för lärare, bidrag till användning av ny teknik i undervisningen, lokala utvecklingsarbeten med mera.

Arbetet med modellen för hur delar av teckenspråks- och dövblindtolkutbildningen ska kunna ge högskolepoäng resulterade i att en kursplan för detta antogs 2008.

Rekryteringsinsatser

De 500 tkr av anslaget som, enligt regleringsbrev för 2008, fick disponeras för rekryteringsinsatser användes bland annat till besök på gymnasieskolor, folkhögskolornas gemensamma hemsida blitolk.nu uppdaterades, information gavs vid utbildningsmässor, distribuerades till skolor och arbetsförmedlingar i hela landet och spreds via olika medier. En särskild rekryteringsinsats riktades till den nya skrivtolkutbildningen, något som bidrog till det högsta antalet sökande någonsin till en enskild tolkutbildning inom denna sektor.

Uppföljningen av antal sökande visade emellertid att ökningen inte var så stor som önskats. Detta medförde att antalet antagna inte kunde öka 2008. TÖI bedömer att detta till viss del är en följd av att intresset att läsa teckenspråk tycks ha minskat. I samarbete med skolorna togs därför fram en förnyad marknadsföringsstrategi inför 2009.

Kommentarer till bokslutet

Arbetet med budgeten för 2008 baserades på antagandet att fler utbildningsplatser än tidigare skulle kunna tas i anspråk. Samtliga planerade utbildningsplatser kunde dock inte fyllas. Därtill ställdes liksom tidigare år ett flertal kortare kurser in p.g.a. för få deltagare. Detta sammantaget innebar att anslaget under 2008 inte kunde tas i anspråk fullt ut. För förvaltning disponerades 2 700 tkr.

PEDAGOGISKT OCH METODOLOGISKT UTVECKLINGSARBETE, LEXIKALISKT OCH TERMINOLOGISKT ARBETE

En revidering av skriften Tolkkunskap inleddes under året. Boken vänder sig främst till tolkstuderande och tolkutbildare men även till användare av tolkar. Skriften behandlar tolketiska och tolktekniska frågor.

Boken Samhällsguiden, som revideras varje år på Fritzes förlag med hjälp av bl.a. TÖI, används i tolkutbildningar tillsammans med tillhörande studiefrågor och terminologilistor som utarbetats av TÖI.

Tolkordlistor är en förutsättning för god kvalitet i undervisningen av kontakttolkar. Den svenska sk basordlistan används vid utarbetande och översättning av termer till andra språk. Den medicinska delen av denna ordlista reviderades 2008. Såväl basordlistan som andra ordlistor finns tillgängliga på TÖI:s hemsida. Ett projekt avseende ett utvecklingsarbete av metoder för utformning av tolkordlistor har genomförts med hjälp av medfinansiering från EU:s flyktingfond (ERF 3). Projektet utnyttjar arbetet i en kurdisk terminologistudiegrupp som exempel och utveckling av detta metodarbete. Fonden medfinansierar också ett kompetensutvecklingsprojekt för rättstolkare i albanska och somaliska. Projektet ska resultera i en särskild tolkordlista med ny albansk rättsterminologi, samt i utbildning av somaliska tolkar i somalisk rättsterminologi. Under 2008 startade projektet i albanska med att en grupp auktoriserade rättstolkare deltog i en rättstolkningskurs i Tirana i Albanien. TÖI utövade tillsyn på plats över kursen, som låg på en mycket avancerad nivå. En grupp tolkar från denna kurs kommer under 2009 att arbeta med projektet. En revidering av den spanska tolkordlistan pågår.

Det digitala pedagogiska materialet i sjukvårdstolkning utvärderades under året. Utvärderingen visade att de som använt det var nöjda med materialet.

Under året anordnades seminarier för tolklärare och språkhandledare från hela landet (se ovan under Kontakttolkutbildning inom folkbildningen). Dessutom har en utbildning anordnats där kontakttolklärare har deltagit tillsammans med teckenspråkstolklärare. Antalet deltagare i den utbildningen var 24, varav hälften kontakttolklärare.

FRÄMJANDE AV FORSKNING OCH UTVECKLINGSARBETE

Tolk- och översättarinstitutet skall enligt sin förordning främja forskning och utvecklingsarbete i fråga om tolkning och översättning. Denna uppgift fullgörs på olika sätt.

Institutet ordnar öppna gästföreläsningar med svenska och utländska forskare. Institutet har också ett forskningsseminarium, ursprungligen avsett som ett internt diskussionsforum för de egna lärarna/forskarna, men där kretsen deltagare har kommit att alltmer utvidgas. Här deltar seniorforskare och doktorander från andra institutioner vid Stockholms universitet och också från andra universitet och högskolor.

Institutet får ofta kontakt med många forskare och lärare från olika institutioner, både inom Sverige och utomlands, som söker information om t.ex. litteratur och planerade internationella konferenser med olika inriktning inom området översättning och tolkning. Institutet kontaktas också av studerande på olika nivåer som önskar hjälp med handledning för att skriva specialarbeten. Den kurs på avancerad nivå, Översättningsvetenskaplig teori och metod I, 15 hp, som under 2008 gavs för andra gången, lockade också nu studerande från andra institutioner. Flera av dessa planerar som en följd av kursen att skriva examensarbeten på magister- eller masternivå med översättningsvetenskaplig inriktning.

Det kan också nämnas att flera av institutets medarbetare under 2008 bedrev egen forskning. Denna forskning presenteras regelbundet för internationella kollegor bland annat genom deltagande i konferenser, genom vetenskapliga publikationer och genom gästföreläsningar i Sverige och utomlands.

Det faktum att institutet sedan år 2006 har en professor med inriktning på tolkning och översättning är av stor betydelse för institutets trovärdighet i detta arbete både inom universitetsvärlden och i externa kontakter. Ett antal sakkunniguppdrag inom och utom landet vittnar ytterligare om detta. Under året fungerade TÖI:s professor som sammankallande i ledningsgruppen för TraNor, Nordiskt nätverk för översättningsvetenskap, som har ca 95 medlemmar. Nätverket vill ge möjligheter till kontakter och samarbete mellan forskare i de nordiska länder, bland annat genom att uppmuntra till bildandet av nordiska forskargrupper inom olika temaområden och

genom att ordna årliga konferenser. Under 2008 lämnades en ansökan till Nordforsk om medel för nätverkets aktiviteter, men den bifölls dessvärre inte.

Aktiviteter med anknytning till forskarutbildning

Medarbetare vid institutet är handledare för doktorander, i olika ämnen, som skriver avhandlingar med översättningsvetenskaplig tematik.

TÖI har fortfarande som mål att en forskarutbildning i översättningsvetenskap ska inrättas. I sitt remissvar angående Skolmyndighetsutredningens förslag om en delning av TÖI, tillstyrkte Stockholms universitet förslaget om delning och framhöll särskilt förslagets betydelse när det gäller forskningen. Under våren 2008 lämnade regeringen besked om den inte ämnar gå vidare med förslaget i skolmyndighetsutredningen angående en delning av TÖI. För att diskutera möjligheterna till en forskarutbildning inom bibehållen organisation, inbjöd då institutets styrelse i april 2008 Stockholms universitets rektor och humanistiska fakultetens dekanus till samtal i frågan.

Förteckning över konferensdeltagande, publikationer etc

I bilaga 2 finns en förteckning över TÖI-medarbetares externa kontakter och samarbeten, konferensdeltagande, vetenskapliga uppdrag och publikationer under 2008.

INFORMATION OCH KOMPETENSUTVECKLING

TÖI:s övergripande roll inom området medför krav på allmän information om tolkning och översättning och om tolkservice/tolktjänst för olika grupper. TÖI ger också studievägledning och yrkesvägledning för dem som efterfrågar konkret information om utbildning och studier, såväl inom högskola som inom folkbildning.

TÖI samråder med tolkförmedlingar, studievägledare, arbetsförmedlingar, tolk-, översättar- och arbetstagarorganisationer, myndigheter, m.fl. i syfte att utbyta information inom området och om utbildningsbehoven i landet.

Riktlinjer, handböcker och kursplaner har utarbetats för utbildningsanordnare, lärare, cirkelledare och studerande. En särskild informationsbroschyr finns om möjligheten till praktik för TÖI:s översättarstudenter. TÖI har byggt upp ett nätverk för tidigare och nuvarande översättarstudenter där medlemmarna kan utbyta erfarenheter om översättning.

Service och informationen kring kontakttolkutbildning innefattar även förteckningar över tolklärare/språkhandledare, vägledande studieplaner, utbildningsmaterial med mera.

Ett seminarium för tolkar och translatörer om kriminalteknik och rättsmedicin har skett i samverkan med Svenska Carnegie Institutet och Kammarkollegiet.

NATIONELLT, NORDISKT OCH INTERNATIONELLT ARBETE

På nationell basis sker samarbete kontinuerligt med utbildningsanordnare, brukarorganisationer, användare, berörda myndigheter och tolkarnas och översättarnas yrkesföreningar.

TÖI ingår i Kammarkollegiets rådgivande nämnd för tolk- och översättarfrågor. Övriga ledamöter representerar Domstolsverket, Migrationsverket, Sveriges kommuner och landsting, Stockholms handelskammare, Autor¹¹, FAT¹², SFÖ¹³, STOF¹⁴, STTF samt Tolkservicerådet.

TÖI ingår i styrgruppen för konsortiet European Master in Conference Interpreting (EMCI), ett nätverk av framstående universitetsinstitutioner som enats kring en gemensam kvalitetsstandard för konferenstolkutbildning på post-graduate nivå. Nätverket har utarbetat en gemensam utbildningsplan som leder fram till nivån för vad som kallas European Master in Conference Interpreting. Inom ramen för samarbetet kring konferenstolkutbildning deltog TÖI i möten i Genève, Bryssel och Graz. Inom ramen för EMCI deltog TÖI även i lärarutbyte och fortbildning. Samarbete pågick också med EU:s institutioner kring tolkars och översättares arbetsmarknad och fortbildning.

TÖI ingår i TNP3¹⁵, ett EU-nätverk för högre utbildning för språkrelaterade yrken. TÖI:s medverkan gäller främst utbildning av tolkar och översättare samt utbildning inom språkteknologi. TÖI ingår dessutom i ett europeiskt konsortium som arbetar med fortbildning för lärare på översättarutbildningar i Europa.

Inom ramen för Erasmus-samarbetet har TÖI utbytesavtal med utländska universitet bland annat i syfte att öka lärarutbytet inom området. En lärare var under 2007 på lärarutbyte inom Erasmus vid Tammerfors universitet. TÖI tog också emot en lärare från Lomonsov Moscow State University inom ramen för utbytesavtal. TÖI ingår även i ett nordiskt nätverk för tolkutbildare på universitetsnivå – Nordtolk.

TÖI var koordinator för Nordplus-projektet TERMDIST, ett nordiskt nätverk för terminologifrågor. I nätverket ingår Island, Norge, Danmark och Finland.

Projektet för distansutbildning, ÖSDIST fortsatte 2008. Initialt ingår TÖI och Vasa universitet. Projektet verkar för att delar av översättarutbildningen ska kunna läggas på distans. I planerna ingår även fortbildning för översättare, som även den skall kunna ligga på distans.

På TÖI:s initiativ samlas årligen samtliga landets universitet och högskolor som har översättarutbildning. Syftet med dessa möten är att ge tillfälle till erfarenhetsutbyte och samråd kring gemensamma frågor. Vård för mötet 2008 var Lunds universitet.

TÖI:s medverkan efterfrågas inom ett brett fält av nationellt och internationellt samarbete. Medarbetare vid TÖI har under 2008 även deltagit i ett flertal vetenskapliga konferenser och seminarier, också med föredrag och även deltagit bl.a. vid följande nordiska och internationella konferenser:

- ❖ XVIII World Congress of the International Federation of Translators, Shanghai
- ❖ Konferens om kontakttolkning, Madrid
- ❖ Seminarium om översättarutbildning, Archangelsk
- ❖ Languages & The Media, Berlin, Tyskland
- ❖ EMCI, Bryssel, Genève, Cluj (Rumänien) och Graz
- ❖ TNP3-utbildning i språkrelaterade yrken, Århus, Danmark och Bryssel, Belgien
- ❖ SCIC-Universities Conference, EU-kommissionen och EU-parlamentets tolktjänster, Bryssel, Belgien
- ❖ Towards a European Master in Translation, Bryssel

¹¹ Auktoriserade tolkars riksorganisation

¹² Föreningen auktoriserade translatorer

¹³ Sveriges facköversättarförening

¹⁴ Sveriges tolkförbund

¹⁵ Thematic Network Project Number Three

- ❖ Quality and qualifications in Translation & Interpreting, Kaliningrad
- ❖ Integrating Doctoral Programs in Translation Studies, Wien
- ❖ Cultures in Translation, Reykjavik
- ❖ Minoritetsspråkskonferens, Hanholmen, Helsingfors

KANSLI OCH FÖRVALTNING

Tyngdpunkten i TÖI:s arbete är nationellt övergripande ansvar, planering, genomförande och uppföljning av egen utbildning jämte planering, uppföljning och tillsyn av utbildningsinsatser inom folkbildningen.

TÖI:s strävan är att säkerställa utbildning utifrån nationella behov vilket innebär att språk och kurser ofta växlar från år till år. En strävan är också att inslaget av yrkeskompetens ska vara stort. Lärarkåren har därför, liksom tidigare, i hög grad bestått av yrkesverksamma tolkar och översättare. Behov av medverkan också av externa experter är stort. Sammantaget kräver yrkesutbildningar till tolk och översättare stora resurser för att hålla god kvalitet. Ett stort antal olika kurser med många timanställda lärare ställer också stora krav på administrationen. TÖI är dessutom antagningsmyndighet för sina utbildningar, även de som genomförs i samverkan med andra universitet/högskolor. Utbildningsadministration, planering, uppföljning, antagning och studievägledning åvilar personalen på TÖI.

Kansliet har under 2008 varit organiserat i tre verksamhetsområden samt ett verksamhetsövergripande sekretariat. Vid TÖI fanns under året 17 fast anställda (13 kvinnor, 4 män) samt 1 visstidsanställd (kvinna).

Institutet har haft en samverkansgrupp för samråd i personalfrågor mellan föreståndaren, de fackliga representanterna samt skyddsombud på TÖI. Ett antal verksamhetsanknutna planeringsdagar har hållits under året.

Personalen på TÖI har deltagit i fortbildning inom områden i samband med Bologna-processen och i studievägledarkonferens i Kristianstad. Vidareutbildning har skett inom layouthantering och genom deltagande i Ekonomistyrningsverkets årliga konferens.

Den miljöpolicy som TÖI:s styrelse antagit följdes upp under verksamhetsåret och medarbetare har deltagit i olika aktiviteter kring miljöarbetet. Personalen uppmuntrades till olika former av friskvård. En riskanalys genomfördes.

Policydokumentens handlingsplaner för arbetsmiljö och jämställdhetsarbete har under året förankrats på olika sätt i verksamheten. Jämställdhetsarbetet på TÖI har under året handlat om att lyfta frågan vid nyanställning och vid uttagning till kurser.

Förvaltning av universitetets enhet för utbildningstolkning

Ledning av universitetets teckenspråkstolkenhet åvilar sedan år 2000 TÖI:s föreståndare med stöd av TÖI:s kansli. Budgeten för enheten fastställs på exekutiv nivå av TÖI:s föreståndare. TÖI:s princip för fördelning av gemensamma kostnader mellan sakanslagen har inte tillämpats på enheten. Däremot belastas enhetens budget med kostnader som uppstår inom TÖI:s kansli-budget för uppgifter och utgifter inom enhetens verksamhet. Yttersta ansvaret för finansiering och inriktning av verksamheten vid enheten åvilar förvaltningsledningen och styrelsen för Stockholms universitet.

KORTA FAKTA OM UTBILDNINGARNA

Tolk- och översättarutbildning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Högskola (antal registrerade studenter)								
Översättarutbildning ¹	95	91	133	159	142	148	72	-
Konferenstolkutbildning	-	14	19	7	7	-	-	-
Övriga tolkutbildningar ¹	12	-	24	41	29	31	17	-
Specialkurser	119	143	145	92	38	24	49	27
Tolk- och översättarutbildning Grundnivå ²							46	133
Tolk- och översättarutbildning Avancerad nivå ²							11	27
Antal lärare (på tjänst vid TÖI)	3	4	5	5	5	5	6	5
antal timarvoderade lärare	55	65	65	65	65	65	37	25
Tolkutbildning, folkbildning								
Teckenspråks/dövblindtolk m.m: (antal årsstudieplatser)								
Teckenspråkslinje ³	200	184	188	192	-	-	-	-
Teckenspråks/dövblindtolk	87	88	108	136	336	323	305	304
Vuxendövtolk/skrivtolk	24	17	21	18	14	10	7	6
Korta kurser (antal deltagare)	100	132	58	121	93	62	67	50
Kontakttolk								
Antal deltagare	3180	3154	3 207	3 174	2 829	1487	1348	1396
Antal språk hos deltagarna	71	63	82	80	80	37	44	40
Varav tolkövning skett i antal språk	19	18	20	22	30	20	27	31
Antal slutförda grundutbildningar ⁴	-	-	-	-	-	8	7	5

¹ Avser högskoleutbildning enligt Högskoleförordningen före juli 2007

¹ se ovan

² Nytt högskolesystem fr om juli 2007. Kurser och utbildningar inom grundutbildningen ges på grundnivå respektive avancerad nivå

² Se ovan

³ Fr om 2005 ingår teckenspråksutbildning i teckenspråks/dövblindtolkutbildning

⁴ Sammanhållen grundutbildning startade 2006

REDOGÖRELSE FÖR LÄRARES AKADEMISKA VERKSAMHET

Här följer en redogörelse för forskning, externa kontakter och samarbeten, konferensdeltagande, vetenskapliga uppdrag och publikationer under 2008.

Forskarutbildning

Handledning av doktorander

Birgitta Englund Dimitrova. Huvudhandledare för Elisabet Tiselius, doktorand i tvåspråkighetsforskning, Stockholms universitet.

Birgitta Englund Dimitrova. Handledare för Kerstin Lindmark, doktorand i allmän språkvetenskap, Stockholms universitet.

Birgitta Englund Dimitrova. Handledare för Maria Elvsten, doktorand i romanska språk/spanska, Göteborgs universitet.

Externa kontakter och samarbeten

Föreläsningar utanför institutet

Morena Azbel Schmidt. 2 föreläsningar om översättningsproblem (svenska-ryska) på Archangelsk Statliga tekniska universitet/ Institutionen för översättning och översättningsvetenskap 15 + 16 september

Birgitta Englund Dimitrova. Två gästföreläsningar om översättning, för studerande i svenska vid Immanuel Kant-universitetet, oktober, Kaliningrad, Ryssland

Birgitta Englund Dimitrova. Gästföreläsning vid universitetet i Bergen, oktober, titel: ”Interaktion och turtagning i tolkade samtal”

Deltagande i konferenser, seminarier och symposier utanför institutet

Morena Azbel Schmidt. Seminarium om översättarutbildning i Archangelsk 17-19 sep 2008 med föredrag
Morena Azbel Schmidt. Konferens om kontakttolkning i Madrid april 2008 med föredrag

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande i konferens Towards a European Masters in Translation, Bryssel, mars.

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande i konferens om översättarutbildningar i Sverige, Lund, maj.

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande i WALTIC, internationell konferens för författare och översättare, Stockholm, juni-juli.

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande i 14 Internationella slavistkongressen, Ohrid, Makedonien, september.

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande med föredrag vid konferensen Quality and Qualifications in Translation & Interpreting III, Kaliningrad, Ryssland, oktober. Föredragets titel: ”The Translation Process. Recent Research and Some Implications for Training Translators”

Birgitta Englund Dimitrova. Deltagande med två föredrag vid konferensen TS-Doc, Integrating Doctoral Programs in Translation Studies, Wien, december. Föredragens titlar: ”Joint PhD programs in Translation Studies: Models, prerequisites and feasibility” (tillsammans med professor Susanne Göpferich, Graz universitet) och ”Systematic training of peer assessment as part of PhD training – a model”

Mats Larsson. Planering av (tillsammans med bl.a. Tora Hedin och Dagmar Hartlová) och deltagande i ett svensk-tjeckiskt översättarsättarseminarium på Sveriges ambassad i Prag den 28 mars 2008.

Mats Larsson. Deltagande i kongressen WALTIC för författare och litterära översättare på Folkets Hus i Stockholm den 29 juni–2 juli 2008.

Mats Larsson. Medverkan vid presentationen av Jana Wittheds diktsamling *Kristallandets skeppsbrutna* på Tjeckiska centret i Stockholm den 20 augusti 2008 (inom ramen för ”Projekt Tjeckoslovakien 1968”).

Mats Larsson. Deltagande i jubileumsseminariet Litterära översättarseminariet på Södertörns högskola fyller tio år den 8 november, Kulturhuset, Studio 3.

Gunnar Lemhagen. Konferensen ”SCIC – Universities”, Bryssel, 25 april 2008.

Gunnar Lemhagen. XVIII World Congress of the International Federation of Translators (FIT), Shanghai, 4 - 7 augusti 2008, med föredrag.

Gunnar Lemhagen. Languages & the Media, 7th International Conference & Exhibition on Language Transfer in Audiovisual Media, Berlin, 29 – 31 oktober 2008.

Ulf Norberg. Deltagande i konferensen "Cultures in Translation", Reykjavik, 4-6 december 2008, med föredrag: "Swedish Literary Translators' Comments to their Translations in Prefaces and Afterwords"

Ulf Norberg. Konferens om översättarutbildningar i Sverige den 29-30 maj 2008, Lunds universitet.

Liisa Oittinen. Nationell vägledarkonferens den 21-23 maj 2008, Högskolan Kristianstad
"Målet är ingenting – Vägen är allt"?

Liisa Oittinen. Konferens om översättarutbildningar i Sverige den 29-30 maj 2008, Lunds universitet

Liisa Oittinen. Minoritetsspråkskonferens den 27-28 november 2008, Hanaholmen, Helsingfors

Annat mer varaktigt samarbete (gästforskning vid annat universitet, lärarutbyte, forskarutbyte, deltagande i nätverk, etc.)

Morena Azbel Schmidt. Nätverk för kurdiska tolkar och översättare

Birgitta Englund Dimitrova. Medlem i ledningsgruppen för TraNor, Nordiskt nätverk för översättningsvetenskap.

Förtroendeuppdrag

Uppdrag inom Stockholms universitet

Morena Azbel Schmidt. Ersättare i lärarförslagsnämnden SU

Uppdrag i vetenskaplig styrelse/nämnd

Birgitta Englund Dimitrova. Vice ordförande i Svenska Slavistförbundet.

Birgitta Englund Dimitrova. Suppleant i Nordiska slavistförbundets styrelse.

Birgitta Englund Dimitrova. Svensk representant i Internationella slavistkommittén.

Birgitta Englund Dimitrova. Styrelseledamot i Association Suédoise de Linguistique Appliquée/ Svenska föreningen för tillämpad språkvetenskap, ASLA.

Ulf Norberg. Ledamot av styrelsen för ASLA, Association Suédoise de Linguistique Appliquée/Svenska föreningen för tillämpad språkvetenskap

Medlem i redaktionskommitté

Birgitta Englund Dimitrova. Advisory Editor för tidskriften Perspectives: studies in translatology, utgiven av förlaget Multilingual matters, UK

Birgitta Englund Dimitrova. Medlem i Board of Referees för tidskriften Hermes, utgiven i Århus

Birgitta Englund Dimitrova. Medlem i Advisory Board för tidskriften Across languages and cultures, utgiven av Ungerska vetenskapsakademien, Budapest

Birgitta Englund Dimitrova. Associate Editor för tidskriften Interpreting, utgiven av Benjamins förlag, Amsterdam

Birgitta Englund Dimitrova. Medlem av International Advisory Board för tidskriften MTM, International Peer-Reviewed journal on Translation, utgiven i Grekland

Andra externa förtroendeuppdrag

Birgitta Englund Dimitrova. Utvärdering av tolk- och översättarutbildning vid Immanuel Kant-universitetet, Kaliningrad, Ryssland

Birgitta Englund Dimitrova. Programsensor för Bachelorprogrammet Språk og interkulturell kommunikasjon (SPIK), Universitetet i Bergen och Norges handelshøyskole

Enstaka uppdrag*Ledamot av betygsnämnd*

Birgitta Englund Dimitrova. Förhandsutlåtande över manuskript till doktorsavhandling i nordiska språk, Helsingfors universitet, av Liselott Nordman. Avhandlingens titel: "Lagöversättning som process och produkt. Revideringar och institutioner vid lagöversättning till svenska i Finland".

Birgitta Englund Dimitrova. Utlåtande om doktorsavhandling i pedagogik av Irina Jurevna Ieronova, Immanuel Kant-universitetet, Kalingrad, Ryssland. Avhandlingens titel: "Formirovanie professional'no-posrednicheskoj kul'tury budushchego perevodchika v kul'turosoobraznoj srede universiteta"

Lektor/fackgranskare

Birgitta Englund Dimitrova. Sakkunnig för en ansökan om medel till forskningsprojekt, Riksbankens jubileumsfond

Birgitta Englund Dimitrova. Sakkunnig för en ansökan om medel till forskningsprojekt, Östersjöstiftelsen

Birgitta Englund Dimitrova. Medlem i bedömarpanel för bedömning av totalt 41 projektansökningar inom språkvetenskap till Finlands akademi

Birgitta Englund Dimitrova. Sakkunnig för en ansökan om medel till forskningsprojekt, Österrikes akademi (Austrian Science Fund, FWF)

Birgitta Englund Dimitrova. Peer review av en artikel i tidskriften Perspectives: studies in translatology

Birgitta Englund Dimitrova. Peer review av en artikel i tidskriften Hermes

Övriga uppdrag utanför institutet

Mats Larsson. Anställd som handledare i tjeckiska (25 %) på grund- och fortsättningskursen Litterärt översättarseminarium, 20 poäng (Institutionen för Genus, kultur och historia), vid Södertörns högskola (2008-01-01–2008-06-30)

Publikationer av anställda vid institutet*Vetenskapliga publikationer (artiklar, monografier, recensioner)*

Azbel Schmidt, Morena. *How do you do it anyway?* 2008, VDM Verlag Dr Müller Saarbrücken. ISBN 978-3-8364-5680-7

Lemhagen, Gunnar. "Fundamentals of TV-translation Revisited: Towards New Ideas for Research on Interlingual Subtitling", *Proceedings XVIII FIT World Congress*, Shanghai 2008.

Forskningsinformation (populärvetenskapliga publikationer, offentliga föreläsningar och medverkan i radio/TV)

Birgitta Englund Dimitrova. Föreläsning på Sveriges Facköversättarförenings konferens, Västerås, april. Föredragets titel: "Översättningsteori för praktiker – varför det?"

Birgitta Englund Dimitrova. Presentation på Idéseminarium anordnat av Föreningen Sveriges dövblinda, Örebro, november; titel: "Interaktion och kvalitet i dövblindtolkning"

Läromedel

Morena Azbel Schmidt. *Tolkkunskap* [revidering och granskning av ny upplaga i bokform av Tolkkunskapskompendiet] 2008, Fritzes Förlag,

Morena Azbel Schmidt. *Basordlistan* [granskning och redigering av revideringen av den medicinska delen]. Ordlistan är publicerad som pdf online på www.tolk.su.se under studiematerial Folkhögskola och studieförbund.

Översättningar

Mats Larsson. Bohumil Hrabal: *Breven till Dubenka*. Ruin. Stockholm 2008.

Mats Larsson. Bohumil Hrabal: "Samuel Becketts värld och byxor", "Meshuge stunde" och "Underjordiska strömmar". Tre texter publicerade på bokförlaget Ruins webbplats (www.ruin.se) under december 2008.

Mats Larsson. Patrik Ouředník: Ur År tjugofyra. I: *Pequod* nr 44 2008.

Mats Larsson. Jana Witthed: *Kristallandets skeppsbrutna*. Brutus Östlings Bokförlag Symposion. Stockholm/Stehag 2008. [Översättning tillsammans med författaren.]

SÄNDLISTA**Verksamhetsberättelse för budgetåret 2008**

Regeringen	ABF Stockholm
Utbildningsdepartementet	Folkuniversitetet Göteborg
Universitet och högskola	Medborgarskolan Malmö
Vuxenutbildning och folkbildning	Studieförbundet Vuxenskolan, avd
Socialdepartementet	Botkyrka/Salem
Justitiedepartementet	
Utvärderingsutredningen	AUTOR, Auktoriserade tolkars
Regeringens samordningskansli	riksorganisation
	Dövblind ungdom
Riksdagen	DHB, Riksförbundet för döva,
Kulturutskottet	hörselskadade och språkstörda barn
Utbildningsutskottet	FAT, Föreningen auktoriserade
Riksdagspartiernas gruppkanslier	translaterer
	FSDB, Föreningen Sveriges Dövblinda
Stockholms universitet, Rektor	Föreningen TALFÖR
” Förvaltningschefen	Föreningen Tolkledarna
” Planeringsenheten	HRF, Hörselskadades Riksförbund
” Humanistiska fakulteten	SDR, Sveriges Dövas Riksförbund
	SFÖ, Sveriges Facköversättares förening
Institutet för fornminnen, avd Språkrådet	STTF, Sveriges Teckenspråkstolkars
Domstolsverket	Förening
Kammarkollegiet	STOF, Sveriges Tolkförbund
Migrationsverket	Sveriges dövas ungdomsförbund
Folkbildningsrådet	Sveriges Vuxendövtolkars förening
Specialpedagogiska skolmyndigheten	Tolkservicerådet
Socialstyrelsen	VIS (Vuxendöva i Sverige)
Stockholms Handelskammare	Unga hörselskadade
Sveriges kommer och landsting	
Tolkskolan, Försvarmakten	
Axevalla folkhögskola	
Fellingsbro folkhögskola	
Härnösands folkhögskola	
Katrinebergs folkhögskola	
Medlefors folkhögskola	
Nordiska folkhögskolan	
Strömbäcks folkhögskola	
Södertörns folkhögskola	
Wiks folkhögskola	
Västanviks folkhögskola	
Västerbergs folkhögskola	
Åsa folkhögskola	
Önnestads folkhögskola	

Tolk- och översättarinstitutet

Stockholms universitet, 106 91 Stockholm. Tfn 08-16 20 00, www.tolk.su.se

**Stockholms
universitet**